

Bryssel 12.4.2018
SWD(2018) 91 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA
SIDOSRYHMÄKUULEMINEN - TIIVISTELMÄRAPORTTI

Oheisasiakirja

ehdotukseen

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI
epäterveistä kaupan käytännöistä yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa

{COM(2018) 173 final} - {SWD(2018) 92 final} - {SWD(2018) 93 final}

Sisällys

1. Sidosryhmien kuulemisprosessi	2
2. Tiivistelmä sidosryhmien kuulemisen tuloksista.....	2
2.1. Alustava vaikutustenarviointi	2
2.2. Avoin julkinen kuuleminen	3
2.3. Kohdennettu kysely yrityksille.....	7
2.4. Kohdennettu kysely kuluttajajärjestöille.....	7
2.5. Kysely jäsenvaltioiden viranomaisille	8
2.6. Elintarvikeketjun epäterveitä kaupan käytäntöjä käsittelevä Yhteisen tutkimuskeskuksen tutkimusseminaari.....	8
2.7. Ad hoc -kokoukset elintarvikeketjun sidosryhmien kanssa	8
2.8. Kansalaisvuoropuheluryhmät.....	9

1. Sidosryhmien kuulemisprosessi

Sidosryhmien kuulemisprosessi vahvistettiin kuulemisstrategiassa¹ ja toteutettiin 17. heinäkuuta ja 6. joulukuuta 2017 välisenä aikana.

Sidosryhmiä pyydettiin esittämään huomautuksia ja näyttöä ongelman määrittelystä, politiikkatavoitteista, EU:n toimien tarpeesta, toimintavaihtoehtoista ja niiden todennäköisistä vaikutuksista sekä täytäntöönpanoon liittyvistä seikoista, mukaan lukien seuranta ja valvonta. Sidosryhmien kuuleminen täyttää paremman sääntelyn suuntaviivoihin sisältyvät vaatimukset.

2. Tiivistelmä sidosryhmien kuulemisen tuloksista

2.1. Alustava vaikutustenarviointi

Alustava vaikutustenarviointi sai merkittävää huomiota, sillä siihen saatiin 66 kannanottoa eri sidosryhmiltä.² Niistä 33 % oli viljelijöitä tai viljelijäjärjestöjä, 17 % jäsenvaltioiden viranomaisia, 15 % kansalaisjärjestöjä, 11 % jalostajia ja niiden järjestöjä, 8 % vähittäiskauppiaita ja niiden järjestöjä ja 17 % muita vastaajia (tiedeyhteisö, ammattiliitot, kauppiat ja anonyymit vastaajat). On huomattava, että alustavan vaikutustenarvioinnin palautemenettelyä ei ole jäsenmalty kyselylomakkeen tapaan. Sen sijaan kannanottojen sisällöstä seulottiin asiaankuuluvat tiedot järjestelmällisesti jälkikäteen.

Vastaajista 91 % oli sitä mieltä, että elintarvikeketjussa esiintyy epäterveitä kaupan käytäntöjä (5 % ei vastannut ja 5 % ei ilmaissut selkeää kantaa). 76 % totesi, että epäterveet kaupan käytännöt aiheuttivat huomattavia ongelmia, ja 14 % katsoi, ettei ongelmia aiheutunut.³ 5 % vastaajista totesi, että epäterveitä kaupan käytäntöjä esiintyy mutta niiden vaikutus elintarvikeketjuun on kaiken kaikkiaan myönteinen tehokkuuden kannalta.

EU:n toimien tarpeellisuuteen uskoi 71 % vastaajista (ryhmän ”muut vastaajat” 64 %:sta kansalaisjärjestöjen 90 %:iin; viljelijät 82 %, jäsenvaltiot 73 %, jalostajat 71 %) lukuun ottamatta vähittäiskauppiaita (niistä 100 % katsoo, ettei EU:n pitäisi toteuttaa toimia).

Vain 5 % vastaajista kommentoi elintarvikkeiden sisällyttämistä aloitteen soveltamisalaan tai niiden jättämistä sen ulkopuolelle, ja kyseiset vastaajat kannattivat yleisesti sisällyttämistä. 41 % kommentoi sitä, missä laajuudessa elintarvikeketjun toimijoiden olisi kuuluttava aloitteen piiriin, ja näistä 82 % kannatti koko elintarvikeketjun kattamista (tästä näkemyksestä kauimpana oli jalostussektori, jonka vastaajista vain 57 kannatti koko elintarvikeketjun kattamista).

Vastaajista 20 % mainitsi pelkoteikijän, jonka katsottiin yleisesti olevan totta ja merkityksellinen. 62 % uskoi, että anonyymien valitusten tekemisen pitäisi olla mahdollista, 38 % puolestaan, että ei pitäisi. 92 % uskoi, että olisi oltava seuraamuksia niille, jotka harjoittavat epäterveitä kaupan käytäntöjä, ja 8 %:n mukaan niitä ei tarvita. Vastaajista 17 % mainitsi jäsenvaltioiden viranomaisten välisen yhteistyön ja suurin osa oli yhteistyön kannalla.

¹ European Commission, [Consultation Strategy](#) – Initiative to improve the food supply chain, 2017.

² Yksittäiset kannanotot luetellaan [alustavaa vaikutustenarviointia](#) koskevalla verkkosivulla.

³ Alustavaa vaikutustenarviointia koskevassa alajaksossa tästä eteenpäin on jätetty pois vaihtoehtojen ”ei vastausta” ja ”ei selkeää kantaa” prosenttiosuudet.

2.2. Avoin julkinen kuuleminen⁴

Yleiskuva vastaajista

Avoimen julkisen kuulemisen tulokset olivat yhdenmukaisia alustavan vaikutustenarvioinnin tulosten kanssa. Avoimeen julkiseen kuulemiseen oli mahdollisuus osallistua kolmen kuukauden ajan, 25. elokuuta ja 17. marraskuuta välillä, ja siihen saatiin kaikkiaan 1 432 vastausta (56 % yksityishenkilöiltä – 803 vastausta – ja 44 % organisaatioilta – 628 vastausta). Yksityishenkilöistä 71 % totesi harjoittavansa maataloustoimintaa (570 vastausta) ja 29 % ei (233 vastausta). Organisaatioiden vastaukset tulivat pääasiassa yksityisiltä yrityksiltä (38 % organisaatioiden vastauksista), yrittäjä- ja ammattijärjestöiltä (31 %) ja kansalaisjärjestöiltä (20 %). Organisaatioiden vastauksia saatiin seuraavilta toimialoilta: maataloustuottajilta (53 % organisaatioiden vastauksista), elintarvikealalta (22 %), kaupan alalta (7 %), kansalaisyhteiskunnan järjestöiltä (7 %), vähittäiskaupan alalta (4 %), tutkimusorganisaatioilta (1 %) ja ”muilta” (6 %).

”Yksityisten yritysten” ryhmä voidaan jaotella tarkemmin yrityksen koon (työntekijämäärän) mukaan. Pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) osuus yksityisten yritysten vastauksista oli 81 %. Suurten yritysten (yli 250 työntekijää) osuus kaikista vastanneista yksityisistä yrityksistä oli 19 %.

Jäsenvaltioiden mukaan tarkasteltuna eniten vastaajia oli Saksasta (29 % kaikista vastauksista), Itävaltasta (14 %), Ranskasta ja Espanjasta (7 %). Vähiten vastauksia saatiin Kroatiasta, Luxemburgista ja Kyprokselta (1 vastaus kustakin).

Vastaajien näkemykset

a) Ongelman määrittely⁵

Vastaajista 90 % oli samaa tai osittain samaa mieltä siitä, että elintarvikeketjussa esiintyi käytäntöjä, joita voidaan pitää epäterveinä. Nämä tulokset olivat pitkälti samanlaisia kaikkien sidosryhmien osalta lukuun ottamatta vähittäiskaupan alaa (12 % oli samaa tai osittain samaa mieltä siitä, että elintarvikeketjussa esiintyi epäterveitä kaupan käytäntöjä ja 88 % oli asiasta eri mieltä tai osittain eri mieltä – näistä suurin osa eli 72 % osittain eri mieltä).

Sen jälkeen vastaajilta kysyttiin, voitiinko eräitä lueteltuja käytäntöjä pitää epäterveinä, ja samaa tai osittain samaa mieltä siitä, että kyseiset käytännöt olivat epäterveitä kaupan käytäntöjä, oli vähimmillään 80 % (yli 30 päivän maksuajat elintarvikkeiden osalta yleisesti) ja enimmillään 93 % vastaajista (yksipuoliset tai takautuvasti tehdyt muutokset sopimuksiin). Kun kysyttiin, miten usein epäterveitä kaupan käytäntöjä esiintyi elintarvikeketjussa, 87 % vastasi niitä esiintyvän usein tai hyvin usein. Kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että niitä esiintyi usein tai hyvin usein, lukuun ottamatta vähittäiskaupan alaa, jonka mukaan niitä ei esiintynyt koskaan tai esiintyi harvoin (84). Yksityishenkilöistä 88 % totesi epäterveitä kaupan käytäntöjä esiintyvän usein tai hyvin usein.

⁴ Jos luvuista ei tule yhteensä 100 %, se johtuu vastausten ”ei mielipidettä” pois jättämisestä. Joidenkin kysymysten välillä oli riippuvuussuhde (tietty kysymykset tulivat vain osalle vastaajista, koska ne olivat aiheellisia vain aiemmin annetusta vastauksesta riippuen). Tämä koskee erityisesti vähittäiskaupan alaa, minkä vuoksi sitä koskeva vastausaste on monien kysymysten kohdalla erittäin alhainen (25:stä vähittäiskaupan järjestöstä vain 3 tai 4 vastannut). Vastaaminen ei ollut pakollista, ja jotkin vastaajat jättivät vastaamatta joihinkin kysymyksiin.

⁵ Prosenttiluvut perustuvat kuhunkin kysymykseen vastanneiden määrään.

Vastaajia pyydettiin nimeämään kolme käytäntöä, joita nämä pitivät epäterveinä kaupan käytäntöinä ja vaikutuksiltaan vakavimpina. Kahdeksasta yleisimmin nimetystä käytännöstä kuusi kuuluu toimitusketjualoitteen hyvän käytännön periaatteiden mukaisiin ja seitsemän maatalousmarkkinoiden työryhmän raportin mukaisiin epäterveisiin käytäntöihin (”yli 30 päivän maksuajat” esiintyy kahdesti, sekä pilaantuvien tuotteiden että ylipäättänsä maatalouselintarvikkeiden osalta).

	Tiheys	Toimitusketjualoitteen hyvän käytännön periaatteet	Maatalousmarkkinatyöryhmän luetteloimat epäterveet kaupan käytännöt
Muutetaan sopimuksia yksipuolisesti ja takautuvasti (määrien, laatuvaatimusten tai hintojen osalta)	771	*	*
Peruutetaan pilaantuvien tuotteiden tilaukset viime hetkellä	316	*	*
Yli 30 päivän maksuajat pilaantuvien tuotteiden osalta	275		*
Yli 30 päivän maksuajat maatalouselintarvikkeiden osalta yleensä	273		*
Velvoitetaan osallistumaan myyminen edistämiseen tai markkinointikustannuksiin	248	*	*
Liikesuhde lopetetaan yksipuolisesti ilman objektiivisesti perusteltuja syitä	227	*	
Vaaditaan ennakkomaksuja, jotta sopimus tehtäisiin tai pidettäisiin voimassa (”hello money”)	185	*	*
Asetetaan hukkaan menneitä tai myymättä jääneitä tuotteita koskevia vaatimuksia	182	*	*
Asetetaan elintarviketurvallisuuteen, hygieniaan, elintarvikkeiden merkintöihin ja/tai kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyviä yksityisiä vaatimuksia ja sovelletaan tiukkoja todentamismenettelyjä	179		

Peritään ennakkomaksu tuotteen ottamisesta myyntiin ("listing fees")	152	*	
Suunniteltu ylituotanto, jonka seurauksena elintarvikkeita päätyy jätteeksi	146		
Toinen osapuoli ei kerro jotakin kummankin osapuolen kannalta olennaisen tärkeää tietoa	114	*	
Kumppanilta saatu luottamuksellinen tieto kerrotaan muille osapuolille	98	*	
Peritään lisämaksu siitä, että tuote saa suotuisaa hyllytilaa ("shelf-space pricing")	90		
Sopimuspuoli veloitetaan ostamaan jokin toinen tuote (kytkykauppa)	78		
Sovelletaan kaupan pitämisen vaatimuksia epäjohtonmukaisesti, minkä seurauksena elintarvikkeita päätyy jätteeksi	60		
Hävikkiin tai tuotevarkauksiin liittyvät kustannukset peritään tavarantoimittajilta	40	*	
Määrätään tavaroiden jäljellä oleva vähimmäissäilyvyysaika ostohetkellä	11		
Muu	83		

Kyselyssä pyydettiin vastaajia yksilöimään ne elintarvikeketjun toimijat, joihin epäterveillä kaupan käytännöillä voi olla tuntevia kielteisiä vaikutuksia. Vastaajista 94 % oli samaa tai osittain samaa mieltä siitä, että tuntevia kielteisiä vaikutuksia kohdistui viljelijöihin, 83 % katsoi niitä kohdistuvan jalostajiin, 66 % pk-yrityksiin, 60 % kuluttajiin, 55 % kolmansien maiden toimijoihin, jotka tuottavat tuotteita EU:n markkinoille, 39 % kauppiaisiin ja 35 % vähittäiskauppiaisiin. Vastaajilta kysyttiin myös, olivatko he sitä mieltä, että epäterveillä kaupan käytännöillä voi olla välillisiä kielteisiä vaikutuksia kyseisiin ryhmiin, ja tulokset olivat pitkälti samanlaiset.

b) Toimien tarpeellisuus

Kun kysyttiin, olisiko toteutettava toimia elintarvikeketjun epäterveisiin kaupan käytäntöihin puuttumiseksi, vastaajista 95 % oli samaa tai osittain samaa mieltä. Jos vastaajat katsoivat toimien olevan tarpeen, heitä pyydettiin täsmentämään, minkä tahon olisi toteutettava toimia.

- 87 % katsoi, että Euroopan unionin olisi toteutettava toimia (yhdessä jäsenvaltioiden kanssa 58 %; EU yksinään 29 %);
- 8 % katsoi, että pelkästään jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimia; ja
- 4 % katsoi, että toimia olisi toteutettava vapaaehtoisten aloitteiden kautta (54 % näistä oli vähittäiskaupan organisaatioita).

Niistä 87 %:sta vastaajista, jotka katsoivat EU:n toimien olevan tarpeen, 51 % piti lainsäädäntöä asianmukaisena välineenä, 46 % kannatti lainsäädännön ja muiden kuin lainsäädäntötoimien yhdistelmää ja 2 % piti parhaana muita kuin lainsäädäntötoimia. Näistä vastaajista 97 % uskoi EU:n toimilla voitavan parantaa sääntöjen täytäntöönpanon valvontaa, 95 % uskoi EU:n toimien tuovan yrityksille lisää oikeusvarmuutta, 94 % uskoi niiden tasapuolistavan toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla, 84 % uskoi niiden hyödyttävän maiden välistä kaupankäyntiä EU:ssa, 84 % uskoi niiden vähentävän elintarvikejätettä, 80 % uskoi niiden lisäävän innovointia ja 75 % uskoi niiden laajentavan kuluttajien valinnanvaraa. Vastaajista 67 % kannatti tiettyjen epäterveiden kaupan käytäntöjen yhdenmukaistettua määritelmää sekä niitä koskevaa luetteloa, 21 % vain luetteloa tietyistä epäterveistä kaupan käytännöistä, 11 % yleisiä periaatteita ja 1 % ei mitään näistä vaihtoehtoista.

Lopuksi vastaajilta pyydettiin näkemyksiä siitä, riittääkö vapaaehtoinen toimitusketjualoite epäterveisiin kaupan käytäntöihin puuttumiseksi. Eri mieltä tai osittain eri mieltä oli 75 % ja samaa tai osittain samaa mieltä 22 % vastaajista. Kaikki organisaatiotyypit olivat pääasiassa eri mieltä tai osittain eri mieltä lukuun ottamatta vähittäiskaupan organisaatioita (88 % oli samaa tai osittain samaa mieltä siitä, että toimitusketjualoite oli riittävä). Suhteellisen usein ”samaa tai osittain samaa mieltä” olivat elintarviketeollisuuden (43 %) ja kaupan alan organisaatiot (40 %), vaikka se ei ollutkaan kokonaisuutena suosituin vastausvaihtoehto. 81 % maataloudessa työskentelevistä ja 69 % muista yksityishenkilöistä oli eri mieltä tai osittain eri mieltä.

c) Täytäntöönpano

Vastaajista 92 % oli samaa mieltä tai osittain samaa mieltä siitä, että EU:ssa olisi sovellettava vähimmäisvaatimuksia epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevien sääntöjen täytäntöönpanon valvontaan. Täytäntöönpanon valvontaa koskevien vähimmäisvaatimusten saama kannatus vaihteli vähittäiskaupan organisaatioiden 20 %:sta kansalaisjärjestöjen 100 %:iin (maatalousorganisaatioista 96 %, elintarvikealan organisaatioista 87 % oli samaa tai osittain samaa mieltä).

Sen jälkeen vastaajilta tiedusteltiin, minkä osatekijöiden he katsoivat kuuluvan tärkeänä osana epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevien sääntöjen tehokkaaseen julkiseen täytäntöönpanoon. 94 % mainitsi tutkimusten ja tulosten avoimuuden, 93 % mahdollisuuden määrätä sakkoja sääntöjen rikkomistapauksissa, 92 % mahdollisuuden jättää ryhmävalituksia, 89 % kyvyn vastaanottaa ja käsitellä luottamuksellisia valituksia, 89 % toimivaltaisen viranomaisen nimeämisen, 73 % kyvyn toteuttaa tutkimuksia omasta aloitteesta ja 36 % muita tekijöitä. Eri organisaatiotyypit ja yksittäiset vastaajat olivat enimmäkseen joko samaa tai osittain samaa mieltä näitä tekijöistä lukuun ottamatta vähittäiskaupan alaa (kunkin tekijän osalta eri mieltä tai osittain eri mieltä 72–80 %).

2.3. Kohdennettu kysely yrityksille

Yrityksille suunnattuun kohdennettuun kyselyyn pystyi vastaamaan 6. marraskuuta ja 10. joulukuuta välisen ajan, ja siihen saatiin kaikkiaan 122 vastausta. Vastaajista 35 % työskenteli maataloudessa, 48 % jalostusteollisuudessa, 10 % vähittäiskaupassa ja 4 % tukkukaupassa (lopun vastaajista luokittelemattomia). Vastaajista 70 % oli kokonsa puolesta pk-yrityksiä, 7 % luokitteli itsensä ostajaksi, 49 % tavarantoimittajaksi ja 40 % ilmoitti toimivansa sekä toimittajana että ostajana. Suuri osuus vastauksista saatiin Belgiasta, Ranskasta, Italiasta, Espanjasta ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta (18 jäsenvaltiosta vastauksia tuli vain 3 tai vähemmän).

Ostajina toimivista yrityksistä 54 % ja tavarantoimittajista 89 % toteaa, että liiketoimissa esiintyy maksujen viivästymistä. Ostajista 14–30 % ilmoittaa noudattaneensa liiketoimissaan epäterveitä kaupan käytäntöjä suhteessa muihin osapuoliin. Tavarantoimittajista 44–82 % ilmoittaa joutuneensa jonkin edellä kuvatun epäterveen kaupan käytännön uhriksi.

Tavarantoimittajana toimivista yrityksistä 30 % ei ole pyynnöstään huolimatta saanut kirjallista sopimusta. Tavarantoimittajia pyydettiin arvioimaan, olivatko ne joutuneet epäterveen kaupan käytännön kohteeksi silloin, kun ostaja on sijoittautunut johonkin toiseen jäsenvaltioon. 24 % vastaajista totesi, että ne joutuivat kyseisenlaiseen tilanteeseen ”usein tai huomattavan monessa tapauksessa”. 19 % tavarantoimittajista totesi, että ulkomaisen ostajan kanssa toimiminen vaikutti kielteisesti niiden kykyyn torjua epäterveitä kaupan käytäntöjä.

Tavarantoimittajista 60 % totesi, että niille aiheutuu epäterveistä kaupan käytännöistä kustannuksia, jotka ovat suuruudeltaan yli 0,5 % niiden liiketoiminnan vuotuisesta liikevaihdosta. Kunkin vastauskategorian painoarvoa koskevien tiettyjen oletusten⁶ perusteella epäterveistä kaupan käytännöistä aiheutuvien kustannusten painotetun liikeloudellisen merkityksen voidaan arvioida olevan 1,8 %:sta (kun otetaan huomioon tavarantoimittajien kaikki 94 vastausta) 1,5 %:iin (kun karsitaan pois äärimmäiset vastaukset – ei kustannuksia, kustannukset yli 5 %) yritysten liikevaihdosta. 44 % ostajista piti sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ”korkeina tai kohtuullisina”.

2.4. Kohdennettu kysely kuluttajajärjestöille

Kuluttajajärjestöjen kuulemiseen osallistui kolme vastaajaa. Tässä kuulemisessa keskityttiin eri kuluttajajärjestöjen näkemyksiin siitä, vaikuttaisivatko elintarvikeketjun epäterveet kaupan käytännöt kuluttajiin ja jos vaikuttaisivat, miten.

Vastaajat eivät katsoneet, että epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevan lainsäädännön käyttöönotto nostaisi kuluttajahintoja, vaan olivat samaa mieltä siitä, että se johtaisi luottamuksen lisääntymiseen elintarvikeketjussa ja edistäisi investointeja. Kaksi vastaajaa oli samaa mieltä siitä, että elintarvikeketjun työntekijöiden työolot paranisivat (yksi ei kertonut mielipidettään). Kaikki vastaajat olivat samaa mieltä siitä, että epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevien EU:n sääntöjen käyttöönotto hyödyttäisi kuluttajia pitkällä aikavälillä. Kaksi oli samaa mieltä ja yksi osittain samaa mieltä siitä, että hyötyjä olisi lyhyellä aikavälillä.

⁶ Asetetut viitearvot: ”yli 5 %” (14 vastausta) = 5%; ”2–5 %” (18 vastausta) = 3,5 %; ”0,5–2 %” (22 vastausta) = 1,25 %; ”>0,5 %” (24 vastausta) = 0,25 %; ”ei ole tai merkityksetön” (16 vastausta) = 0 %.

Yksi vastaaja oli samaa mieltä siitä, että epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevien sääntöjen käyttöönotto sen omassa maassa oli laajentanut kuluttajien valinnanvaraa, lisännyt luottamusta, parantanut toimijoiden investointiedellytyksiä ja kohentanut elintarvikeketjun työntekijöiden työoloja, ja eri mieltä siitä, kuluttajahinnat nousisivat tästä syystä (kahdella muulla vastaajalla ei mielipidettä). Kaksi vastaajaa oli eri mieltä ja yksi osittain eri mieltä siitä, että itsesääntelyaloitteet ovat riittäviä. Kaksi vastaajaa oli eri mieltä ja yksi samaa mieltä siitä, että epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevista säännöistä johtuvat mahdolliset kielteiset vaikutukset kuluttajiin ovat suuremmat kuin potentiaaliset hyödyt (EU:n tasolla).

2.5. Kysely jäsenvaltioiden viranomaisille

Jäsenvaltioiden viranomaisia kuultiin sarjalla kyselylomakkeita, joissa pyydettiin tietoja seuraavista: epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevan uuden lainsäädännön täytäntöönpanon valvonnasta aiheutuvat tosiasialliset ja/tai arvioidut hallinnolliset kustannukset tietyin edellytyksin; epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevien sääntöjen, mukaan lukien valvontanäkökohdat, tilannetta niiden kansallisessa lainsäädännössä koskevien aiemmin (2015) toimitettujen tietojen päivittäminen; vaikutustenarvioinnit ja muut tutkimukset, joita jäsenvaltioilla on käytettävissä tältä alalta. Näitä tietoja käytettiin ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemää tutkimusta varten ja suoraan tässä vaikutustenarviointiraportissa (ks. liite 1). Jäsenvaltioille suunnattu kysely oli virallisesti avoinna 2. lokakuuta 2017 ja 3. marraskuuta 2017 välisen ajan, mutta myös viivästyneet vastaukset hyväksyttiin käytettäväksi ulkopuolisten asiantuntijoiden tutkimuksessa.

2.6. Elintarvikeketjun epäterveitä kaupan käytäntöjä käsittelevä Yhteisen tutkimuskeskuksen tutkimusseminaari

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston ja Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) yhdessä järjestämä seminaari pidettiin Brysselissä 17. ja 18. heinäkuuta 2017. Seminaari kokosi yhteen kansainvälisiä asiantuntijoita keskustelemaan epäterveiden kaupan käytäntöjen menetelmiä, vaikutuksia ja sääntelynäkökohtia koskevasta tieteellisestä kirjallisuudesta. Useiden asiantuntijoiden kokoama ja JRC:n toimittama raportti⁷ on yleisesti saatavilla (tarkempia tietoja seminaarin tuloksista liitteessä 1).

2.7. Ad hoc -kokoukset elintarvikeketjun sidosryhmien kanssa

Sidosryhmien kanssa pidettiin useita kahdenvälisiä kokouksia niiden pyynnöstä. Kokouskumppaneita olivat Independent Retail Europe, FoodDrinkEurope, EuroCommerce, Euroopan merkkivalmistajien yhdistys (AIM), Tanskan kauppakamari, Saksan vähittäiskauppajärjestö, EU:n lihanjalostusteollisuuden yhteyskeskus (CLITRAVI), Euroopan karja- ja lihakaupan liitto (UECBV), Edeka, REWE, Federation du Commerce et de la Distribution, Euroopan meijeriteollisuusyhdistys, Kansainvälinen meijeriliitto, National Federation of Meat and Food Traders (Yhdistyt kuningaskunta), Europatat ja Euro Fresh Foods. Kahdenvälisissä kokouksissa keskityttiin vastaamaan sidosryhmien kysymyksiin vaikutustenarvioinnin prosessista ja sisällöstä, pyydettiin sidosryhmiä ilmoittamaan, tukevatko tai vastustustavatko ne aloitetta, ja käsiteltiin kunkin alan kannalta merkityksellisiä kysymyksiä.

⁷

Joint Research Centre [report](#), Unfair trading practices in the food supply chain, 2017.

2.8. Kansalaisvuoropuheluryhmät

Kaksi esittely- ja näkemystenvaihtotilaisuutta järjestettiin yhteistä maatalouspolitiikkaa käsittelevissä kansalaisvuoropuheluryhmissä, joissa on edustettuina useita eri sidosryhmiä.⁸ Ne pidettiin 6. marraskuuta 2017 (oliiviryhmä) ja 22. marraskuuta 2017 (puutarhaviljely- / hedelmä- ja vihannesryhmä).

⁸

Yhteistä maatalouspolitiikkaa käsittelevät [kansalaisvuoropuheluryhmät](#).